

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 484/2016-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Annou Lacovou, Pražská 4, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 1446/2010 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CoE 188/2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. novembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 1446/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CoE 188/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 16. júla 2010 u súdnej exekútorke návrh na vykonanie exekúcie proti povinným – [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „povinní“) o vymoženie sumy 73 000 € s príslušenstvom.

Proti upovedomeniu o začatí exekúcie z 23. septembra 2010 podali povinní 11. októbra 2010 námietky, sťažovateľka sa k námietkam vyjadrila 21. októbra 2010. O námietkach rozhodol okresný súd uznesením z 21. decembra 2010.

Proti uzneseniu okresného súdu podali povinní odvolanie 14. januára 2011. K odvolaniu sa sťažovateľka vyjadrila 10. marca 2011.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza:

«Sťažovateľka listami zo dňa 13. 07. 2011 a 26. 10. 2011 požiadala konajúci súd prostredníctvom svojej právnej zástupkyne o rozhodnutie o veci, na ktoré súd žiadnym spôsobom nereagoval. Dňa 08. 11. 2011 podala vo veci sťažnosť pre porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov k rukám predsedu Okresného súdu Košice I. Sťažnosť bola predsedom Okresného súdu Košice I vyhodnotená ako dôvodná, o čom sťažovateľka bola vyrozumená listom zo dňa 12. 2. 2011...

Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 14 Co E/224/2011-84 zo dňa 31. 01. 2012 vec vrátil prvostupňovému súdu ako predčasne predloženú. Sťažovateľka dňa 30. 04. 2012 podala predsedovi Okresného súdu Košice I opätovnú sťažnosť pre porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Okresný súd vo svojom oznámení o výsledku prešetrenia sťažnosti zo dňa 14. 05. 2012 nekonštatoval ani porušenie ani neporušenie práva sťažovateľky, ale obmedzil sa na vyjadrenie, že o odvolaní súd rozhodne do 30 dní. Okresný súd Košice I o odvolaní rozhodol uznesením sp. zn. 20 Er/1446/2010-89 zo dňa 28. 05. 2012. Voči uzneseniu Okresného súdu Košice I sp. zn. 20 Er/1446/2010-89 zo dňa 28. 05. 2012 podali povinní odvolanie zo dňa 27. 06. 2012, ku ktorému sťažovateľka podala vyjadrenie podaním zo dňa 15. 08. 2012. O odvolaní bolo Krajským súdom v Košiciach rozhodnuté uznesením sp. zn. 14 Co E/154/2012-110 zo dňa 31. 01. 2013...

Dňa 13. 05. 2013 doručili povinní konajúcemu súdu návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie, k návrhom sa sťažovateľka vyjadrila podaniami

zo dňa 12. 06. 2013. Uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 20 Er/1446/2010-152 zo dňa 06. 09. 2013 súd odklad exekúcie nepovolil. Uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 20 Er 1446/2010-148 zo dňa 06. 09. 2013 súd návrhu povinných na zastavenie exekúcie nevyhovel. Povinní proti uzneseniu podali odvolanie 24. 09. 2013, ku ktorému sa sťažovateľka vyjadrila podaním zo dňa 08. 11. 2013.

Sťažovateľka dňa 13. 08. 2013 podala predsedovi Okresného súdu Košice I vo veci sťažnosť pre porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a oznámením o výsledku prešetrenia zo dňa 16. 09. 2013 bola sťažnosť predsedom súdu hodnotená ako dôvodná. Sťažovateľka podala dňa 15. 05. 2014 opätovnú sťažnosť a Predsedom Okresného súdu Košice I listom zo dňa 30. 07. 2014 jej bolo oznámené, že vec sa nachádza na Krajskom súde v Košiciach.

Dňa 30. 08. 2014 podala sťažnosť pre porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov k rukám predsedu Krajského súdu v Košiciach, na ktorý nedostala odpoveď, ale listom zo dňa 05. 09. 2014 jej bolo doručené „ospravedlnenie“, z ktorého nie je možné usúdiť výsledok šetrenia. Obsahom ospravedlnenie je vyjadrenie, že sa súdu „k dnešnému dňu nepodarilo zabezpečiť riadne podklady pre jeho prešetrenie a že správu o výsledku šetrenia obdrží v neskoršom termíne. Do dnešného dňa sťažovateľka nebola o výsledku šetrenia vyzoomená, ani vo veci nebolo Krajským súdom rozhodnuté a ani jej nebolo umožnené Krajským súdom v Košiciach nahliadnuť do súdneho spisu prostredníctvom informačnej kancelárie...

Z vyššie uvedených listín je zrejmé, že Predsedom Okresného súdu Košice I bolo viackrát konštatované, že sťažnosť sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov bola dôvodná. Sťažnosť predsedovi Krajského súdu pre porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nebola predsedom Krajského súdu v zákonnej lehote ani len vybavená. Dôvody ktoré sú v ospravedlnení uvedené sťažovateľke nie sú známe a javia sa jej ako nanajvýš neštandardné a vágne. No vo veci nebolo doposiaľ rozhodnuté aj napriek tomu, že od podania odvolania uplynula dlhšia ako ročná lehota...

Podľa názoru sťažovateľky vyššie uvedené skutočnosti preukazované pripojenými listinnými dôkazmi, ktoré je možné verifikovať aj oboznámením sa s obsahom súdneho spisu Okresného súdu Košice I. sp. zn. 20 Er 1446/2010 a Krajského súdu v Košiciach sp. zn.

1 CoE/188/2013 preukazujú porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov.»

Na základe týchto skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, ktorým vysloví „*porušenie práva sťažovateľky... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, postupom Okresného súdu Košice I vo veci sp. zn. 20 Er 1446/2010 a priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 15.000.- € a Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 CoE/188/2013 a priznal finančné zadosťučinenie vo výške 15.000.- € a... uložil Okresnému súdu Košice I a Krajskému súdu v Košiciach uhradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 1.148,- €... od doručenia tohto nálezu k rukám právnej zástupkyne sťažovateľky.*“.

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľka osobitne neodôvodňuje.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto

ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Dôvodom na odmietnutie sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prietáhmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou alebo nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08, IV. ÚS 224/2012). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99, IV. ÚS 224/2012).

Predmetom predbežného prerokovania sťažnosti v tejto časti je preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľky, podľa ktorého postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 1446/2010 malo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Na účely predbežného prerokovania sťažnosti si ústavný súd vyžiadal súdny spis okresného súdu, z ktorého zistil tento priebeh napadnutého konania:

Dňa 21. júla 2010 doručila súdna exekútorka okresnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd 14. septembra 2010 vydal poverenie súdnej exekútorke na vymoženie uloženej povinnosti 73 000 € s príslušenstvom.

Dňa 15. októbra 2010 doručila súdna exekútorka okresnému súdu námietky povinných a ich návrh na zastavenie exekúcie. Dňa 27. októbra 2010 sťažovateľka doručila svoje vyjadrenie k návrhu a námietkam povinných. Dňa 14. decembra 2010 okresný súd

Dňa 6. júla 2012 doručili povinní okresnému súdu odvolanie proti uzneseniu z 28. mája 2012.

Dňa 25. júla 2012 okresný súd odoslal súdny spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 30. júla 2012 krajský súd doručoval odvolanie povinných sťažovateľke. Dňa 17. augusta 2012 doručila sťažovateľka vyjadrenie k odvolaniu povinných. Následne krajský súd rozhodol 31. januára 2013 tak, že odvolanie povinných odmietol.

Po rozhodnutí krajského súdu bol 5. marca 2013 súdny spis vrátený okresnému súdu, ktorý následne doručoval uznesenie krajského súdu účastníkom konania.

Dňa 13. mája 2013 povinní doručili okresnému súdu návrh na odklad exekúcie a návrh na zastavenie exekúcie.

Dňa 23. mája 2013 bol okresnému súdu doručený prípis Okresnej prokuratúry Košice I, v ktorom žiadala o predloženie súdneho spisu z dôvodu, že povinní dali podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti uzneseniu okresného súdu z 28. mája 2012.

Dňa 3. júla 2013 bol súdny spis vrátený okresnému súdu Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky.

Okresný súd rozhodol 6. septembra 2013 tak, že nevyhovel návrhu povinných na zastavenie exekúcie a odklad exekúcie nepovolil.

Dňa 30. septembra 2013 doručili povinní okresnému súdu odvolanie, ktoré následne okresný súd 22. októbra 2013 doručoval sťažovateľke.

Dňa 7. novembra 2013 doručila sťažovateľka návrh na opravu uznesenia okresného súdu, ktorým nebol povolený odklad exekúcie tak, aby bol doplnený dátum vydania tohto uznesenia.

Dňa 8. novembra 2013 doručila sťažovateľka vyjadrenie k odvolaniu povinných.

Dňa 8. novembra 2013 vyzval okresný súd účastníkov konania na vrátenie uznesenia na účely vykonania opravy – doplnenia dátumu vydania tohto uznesenia.

Po vrátení predmetného uznesenia účastníkmi v priebehu novembra 2013 okresný súd 2. decembra 2013 opakovane doručil uznesenie s vykonanou opravou. Následne okresný súd odoslal súdny spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní povinných.

Krajský súd rozhodol 30. septembra 2014 tak, že zrušil uznesenie okresného súdu zo 6. septembra 2013, ktorým tento nevyhovel návrhu povinných na zastavenie exekúcie, a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Po rozhodnutí o odvolaní bol súdny spis doručený 19. novembra 2014 okresnému súdu, ktorý následne doručoval uznesenie krajského súdu účastníkom.

Dňa 3. decembra 2014 požiadala sťažovateľka o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 12. decembra 2014 doručili povinní návrh na zastavenie exekúcie.

Dňa 23. decembra 2014 doručila sťažovateľka dovolanie proti uzneseniu krajského súdu z 30. septembra 2014, ktoré následne okresný súd 19. januára 2015 doručoval povinným na vyjadrenie.

Vyjadrenie povinných k dovolaniu sťažovateľky bolo doručené 13. februára 2015, ktoré následne okresný súd 18. marca 2015 zaslal sťažovateľke.

Dňa 26. marca 2015 sťažovateľka doručila späťvzatie dovolania a návrh na zastavenie exekúcie.

Dňa 7. mája 2015 okresný súd zaslal súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o dovolaní.

Najvyšší súd rozhodol 16. decembra 2015 tak, že dovolacie konanie zastavil z dôvodu späťvzatia dovolania.

Dňa 12. januára 2016 bol súdny spis vrátený okresnému súdu, ktorý následne doručoval uznesenie najvyššieho súdu účastníkom.

Dňa 14. marca 2016 rozhodol okresný súd tak, že exekúciu zastavil. Uznesenie okresného súdu o zastavení exekúcie nadobudlo právoplatnosť 8. apríla 2016. V odôvodnení tohto uznesenia okresný súd poukázal na uznesenie krajského súdu č. k. 1 CoE 188/2013-209 z 30. septembra 2014, ktorým tento zrušil uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu povinných na zastavenie exekúcie zo 6. septembra 2013, pričom uviedol:

„Odvolací súd vytkol súdu prvého stupňa, že v prejednávanej veci je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné nakoľko sa súd nedostatočne zaoberal námietkou povinných, že už v čase rozhodovania súdu prvého stupňa o odporovateľnosti právneho úkonu rozsudkom zo dňa 30. 4. 2009 pod sp. zn. 25 C/85/2004-142 neboli vlastníkami nehnuteľnosti, ktorá mala byť predmetom odporovateľného právneho úkonu.

Vyčítal súdu prvého stupňa, že v dôvodoch napadnutého uznesenia iba uviedol, že veriteľ sa môže domáhať zaplata nájhrady voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech. Ak nehnuteľnosť bola medzičasom prevedená na inú osobu a oprávnená sa v rámci exekúcie nemôže uspokojiť jej predajom, bez toho aby sa zaoberal otázkou kedy skutočne došlo k prevodu predmetu odporovateľného právneho úkonu. Pre rozhodnutie o návrhu povinných na zastavenie exekúcie bude preto rozhodujúci časový okamih kedy došlo k prevodu predmetu odporovateľného právneho úkonu povinnými na inú osobu.

Odvolací súd ďalej vo svojom odôvodnení zrušovaného uznesenia uviedol, že je toho názoru, že ak by sa tvrdenie povinných preukázalo ako pravdivé, to je, že už v čase rozhodovania súdu prvého stupňa odporovateľností právneho úkonu neboli vlastníkami nehnuteľnosti ktorá bola predmetom odporovateľného právneho úkonu rozsudok súdu zo dňa 30. 4. 2009 sp. zn. 25 C/85/2004-142 by za takej situácie nebol spôsobilým podkladom k tomu, aby sa oprávnená ako veriteľ mohla na základe exekučného titulu ktorým bola notárska zápisnica domáhať uskutočnenia exekúcie, pretože je zrejmé, že nadobudnutý majetok dlžníka už povinným nepatrí a nemohla preto byť ani nariadená exekúcia na základe exekučného titulu proti dlžníkovi a v takom prípade by bol dôvod na zastavenie exekúcie.

Ak však k prevodu predmetného odporovateľného právneho úkonu zo strany povinných došlo až po tom, čo bola súdom dôvodne určená odporovateľnosť právneho úkonu, exekúciu treba považovať za dôvodnú, pretože v takom prípade nebolo by možné súhlasiť s názorom povinných, že na uskutočnenie exekúcie je potrebný ďalší exekučný titul, pretože oprávnená by mala priamo zo zákona právo na náhradu vo vzťahu k povinným na základe exekučného titulu – notárskej zápisnice proti dlžníkovi. Z toho dôvodu súd sa dôsledne oboznámil s rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 25 C/85/2004-142 zo dňa 30. 4. 2009 ako aj rozsudkom odvolacieho súdu sp. zn. 11 Co/258/2009-174 zo dňa 5. 5. 2010 ktoré nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 17. 6. 2010. Zo spisového materiálu z [REDAKOVANÉ] ako aj zo samotného vyjadrenia oprávnenej ktoré doložila do spisu 25 C/85/2004 súd mal za preukázané, že predmetný byt na ktorý sa vedie exekúcia bol zmluvou zo dňa 29. 5. 2006 prevedený na pána [REDAKOVANÉ] a následne kúpnu zmluvou dňa 21. 6. 2007 bol položkou výkazu zmien č. V-3950/2007 v prospech pána [REDAKOVANÉ] t. j. k prevodu predmetu odporovateľného úkonu... To znamená, že v čase vyhlásenia rozsudku sp. zn. 25 C/85/2004 ktorý bol vyhlásený dňa 30. 4. 2009 povinný v I. a II. rade neboli vlastníkami predmetného bytu. V tom čase, bol vlastníkom predmetného bytu pán [REDAKOVANÉ] s manželkou...

Dňa 26. 3. 2015 oprávnená doručila tunajšiemu súdu návrh na zastavenie exekúcie. Ako dôvod zastavenia exekúcie uviedla, že oprávnená bola úspešná v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice II sp. zn. 37 C/423/2013 v ktorej viedla proti žalovanej [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na základe ust. § 109 Exekučného poriadku, a [REDAKOVANÉ]

██████████ ako žalovaná uhradila pohľadávku oprávnenej v plnej výške preto oprávnená v súlade s ust. § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku navrhuje exekúciu zastaviť...

Povinní dňa 28. 4. 2015 prostredníctvom svojho práv. zást. doručili tunajšiemu súdu vyjadrenie v ktorom uviedli, že dôvodom návrhu na zastavenie exekúcie nemôže byť skutočnosť, že oprávnená bola úspešná proti žalovanej ██████████, na základe ust. § 109 Exekučného poriadku...

S právnym názorom odvolacieho súdu ako aj oprávnenej so zastavením exekúcie je potrebné súhlasiť, nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že existujú tu dôvody pre zastavenie exekúcie ako neprípustnej, avšak iba potiaľ pokiaľ by oprávnená nedoručila súdu návrh na zastavenie exekúcie, čím využila svoje dispozičné právo v zmysle ust. § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku. Podľa názoru súdu nie je rozhodujúce aký dôvod zastavenia oprávnená uviedla. Súd podotýka, že v danom prípade nedošlo k späťvzatiu návrhu v zmysle ust. § 96 ods. 1 O. s. p., kde zákon umožňuje v ods. 2 konanie nezastaviť v prípade nesúhlasu odporcu z vážnych dôvodov. Exekučný poriadok také ustanovenie neobsahuje.

Z toho dôvodu súd exekúciu zastavil v zmysle ust. 57, ods. 1, pís. c) Exekučného poriadku, na základe ktorého súd exekúciu zastaví, ak zastavenie exekúcie navrhol ten, kto navrhol jej vykonanie. Pričom je irelevantné aké dôvody ho k tomuto jeho dispozičnému právu viedli.“

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že napadnuté konanie trvalo takmer šesť rokov s tým, že v rámci tohto konania rozhodoval opakovane aj krajský súd ako odvolací súd a tiež najvyšší súd ako dovolací súd s tým, že na týchto stupňoch konanie trvalo celkovo dva roky a päť mesiacov. Okresný súd takto v napadnutom konaní konal približne tri roky a sedem mesiacov.

Možno tiež konštatovať, že okresný súd v prerokúvanej veci konal v zásade plynulo, vyskytlo sa jedno obdobie nečinnosti v rozsahu deväť mesiacov – od 14. marca 2011, kedy sťažovateľka doručila svoje vyjadrenie k odvolaniu povinných, pričom okresný súd odoslal súdny spis krajskému súdu až 12. decembra 2011. Čo sa týka neefektívnosti konania, tá sa vyskytla v postupe okresného súdu podľa názoru ústavného súdu v zásade len

v tom, že okresný súd nesprávne vyhodnotil zákonný dôsledok podania odvolania proti uzneseniu o zamietnutí námietok proti exekúcii vydanému vyšším súdnym úradníkom. Nezohľadnil, že toto uznesenie bolo zo zákona zrušené podaním odvolania, a vec bezdôvodne predložil krajskému súdu, čím spôsobil priet'ah v trvaní predmetného odvolacieho konania, t. j. približne dva a pol mesiaca.

Celkovú dĺžku napadnutého konania ovplyvnila podľa názoru ústavného súdu procesná aktivita jednak povinných – opakovane podali námietky proti exekúcii, návrhy na zastavenie exekúcie, prípadne návrh na odklad exekúcie a tiež odvolania proti rozhodnutiam okresného súdu o týchto procesných návrhoch a podnet na podanie mimoriadneho dovolania, ako aj procesná aktivita sťažovateľky – ktorá podala návrh na zmenu exekútora a dovolanie proti uzneseniu krajského súdu z 30. septembra 2014, ktoré následne vzala späť. V súvislosti s touto procesnou aktivitou účastníkov konania ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej uviedol, že v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nepochybne dochádza k predĺženiu konania, zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba, ale nemožno ju pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04, II. ÚS 865/2014).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy tiež vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

V tejto súvislosti ústavný súd považoval za relevantné, že v čase rozhodovania o sťažnosti sťažovateľky bolo napadnuté konanie právoplatne skončené, preto sa sťažovateľka už nenachádzala v stave právnej neistoty, ktorý je spojený s prebiehajúcim

súdnym konaním, pričom k zastaveniu napadnutého konania došlo na základe dispozitívneho úkonu samotnej sťažovateľky. Navyše sa javí, že v napadnutom konaní existoval dôvod na zastavenie exekúcie pre jej neprípustnosť, ktorým sa nakoniec okresný súd nezaoberal práve s prihliadnutím na návrh na zastavenie exekúcie podaný sťažovateľkou.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní pochybenia okresného súdu nemali takú intenzitu, aby bolo možné konštatovať porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd v rámci tohto hodnotenia prihliadol na to, že k celkovej dĺžke napadnutého konania prispela procesná aktivita povinných, ako aj sťažovateľky, a tiež na to, že v priebehu konania o sťažnosti sťažovateľky skončil stav právnej neistoty, keďže napadnuté konanie bolo právoplatne zastavené na základe dispozitívneho úkonu sťažovateľky. Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priesťahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať

aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote,

preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

Ústavný súd konštatuje, že predmetom predbežného prerokovania sťažnosti v tejto časti je preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľky, podľa ktorého postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CoE 188/2013 malo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že krajský súd v napadnutom konaní rozhodoval o odvolaní povinných proti uzneseniu okresného súdu zo 6. septembra 2013, ktorým tento nevyhovel ich návrhu na zastavenie exekúcie a na odklad exekúcie. O tomto odvolaní rozhodol krajský súd uznesením z 30. septembra 2014 tak, že uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. novembra 2014, t. j. v čase, keď krajský súd už rozhodol o odvolaní povinných proti uzneseniu okresného súdu zo 6. septembra 2013. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že k namietanému porušovaniu v sťažnosti označeného základného práva podľa ústavy v čase podania sťažnosti postupom krajského súdu v napadnutom konaní už nemohlo dochádzať, a preto sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi v nej uvedenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2016